

Social- och hälsovårdsnämnden	§ 66	05.09.2019
Social- och hälsovårdsnämnden	§ 89	22.10.2019

Lägesöversikt kring verksamhetens utrymmen

675/05.00/2019

Social- och hälsovårdsnämnden 05.09.2019 § 66

Beredare Tf. social- och hälsovårdsdirektör Miia Lindström, tfn 040 688 5497
Föredragande Tf. social- och hälsovårdsdirektör Miia Lindström, tfn 040 688 5497
förnamn.efternamn@pargas.fi

De äldres andel av befolkningen ökar i hela landet. Ökningen av äldre förväntas fortsätta att öka fram till år 2030. Då medellivslängden ökar i takt med att befolkningen åldras, behöver mer service och tjänster för äldre utvecklas och kunna erbjudas. Personer som lider av minnessjukdom och andelen mångsjuka personer kräver nya former av service. Den nationella trenden inom äldreomsorgen har de senaste åren varit att flytta tyngdpunkten från anstaltsvård till hemvård och hemservice i syftet att ge människor möjlighet till att kunna bo hemma så länge som möjligt. Långvårdsplatser har minskats och istället har olika former av serviceboende inom öppenvården ökat.

Trots att utvecklingen går åt rätt håll, ökar behovet av serviceboende och intensifierat serviceboende konstant. I Pargas finns 123 platser på intensifierat serviceboende i eget regi. Pargas stad köper platser av privata producenter i Pargas. Därtill köps enstaka platser av andra producenter i nejden.

Under det senaste året har det i medeltal varit 14 personer i kö till intensifierat serviceboendeplats. Många av de köande är intagna till hälsocentralens bäddavdelning i väntan på boendeplats. Några väntar på plats till långvårdsavdelning på Malmkulla. Då boendeplatser inte finns att erbjuda, upptar personer som är i kö till fortsatt boende bäddavdelningens platser, vilket i sin tur leder till att patienter som blivit färdigvårdade på sjukhus inte kommer till fortsatt rehabilitering till bäddavdelningen. Dyra straffavgifter påföljer. Denna köbildning blir mycket dyr och oändamålsenlig för staden då patienter vårdas på fel ställe. För dem som köar för boendeplats är långa väntetider svåra, då flytt från hem ofta upplevs tunga av både de äldre och anhöriga.

Samtidigt är det intensifierade serviceboendet på Björkebo i dåligt skick och kräver inom snar framtid grundrenovering alternativt ersättande utrymmen i mer ändamålsenliga och moderna utrymmen. Behovet av nya platser för intensifierat serviceboende kan konstateras vara brådskande.

Hemvården och hemsjukvården omorganiseras under september till att arbeta i moduler. Modularbetet kräver gemensamma utrymmen. I dags dato hyr hemvården och hemsjukvården utrymmen av utomstående hyresvärd i det sk. ämbetshuset. Dessa utrymmen är små och personalens sociala utrymmen är oändamålsenliga. (Hyra 3 012 €/mån). Nya lösningar för verksamheten bör

utvecklas. Även familjetjänster hyr i samma fastighet (3 278 €/mån). Därtill hyr Seniorum utrymmen i huset (1 580 €/mån).

Kompletterande material SAS kösituationen 2019
Boendeplatser inom äldreomsorgen

Förslag Social- och hälsovårdsnämnden tar del av och diskuterar översikten.

Beslut Social- och hälsovårdsnämnden konstaterar att äldreomsorgens läge är kritiskt med tanke på kösituationen till effektiviserat serviceboende. Det har kommit fram att de tidigare lokalerna för mentalvårdscentralen är tillgängliga och nämnden insisterade att beslut om anskaffning av lokalerna ska fattas i brådskande ordning. Förutom vårdkän finns det också andra akuta behov för ändamålsenliga utrymmen inom social- och hälsovården.

Beslutet justerades omedelbart.

Delgivning Stadsstyrelsen, tekniska stödtjänster
Social- och hälsovårdsnämnden 22.10.2019 § 89

Beredare Tf. social- och hälsovårdsdirektör Miia Lindström, tfn 040 688 5497
Föredragande Tf. social- och hälsovårdsdirektör Miia Lindström, tfn 040 688 5497
förnamn.efternamn@pargas.fi

Social- och hälsovårdsnämnden har 5.9.2019 § 66 konstaterat att ett brådskande behov av utrymmen finns för verksamheten. Intill hälsostationen i Pargas finns utrymmen ägda av Egentliga Finlands sjukvårdsdistrikt, de före detta psykiatriska enhetens utrymmen, med en totalareal på 2 260 m². Dessa utrymmen används till en del fortfarande av sjukvårdsdistriktets psykiatri, men sjukvårdsdistriktet har meddelat om att fastigheten är till förfogande för att hyras ut eller köpas. Priset är okänt, då praxis är att en offert ges som sedan godkänns eller förkastas.

Behovet av platser för äldreomsorgens effektiviserade serviceboendeplatser har konstaterats. Därtill har läkarmottagningen i Pargas begränsade utrymmen, det är svårt att utveckla verksamheten vidare utan en lösning i utrymmesfrågan. Socialservice och familjeenheten arbetar tätt tillsammans, men i Pargas i olika utrymmen. Gemensamma utrymmen skulle gynna den sociala servicen i sin helhet och därtill skulle synergieffekter finnas tillsammans med hälsovården. Utgående från verksamhetens behov, presenteras två alternativ för social- och hälsovårdens tjänster och service att fungera i sjukvårdsdistriktets utrymmen.

Alternativ 1

Hälsostationen utvidgar sin verksamhet till de före detta polikliniska utrymmen, som lämpar sig som sådana för mottagningsverksamheten. Mottagningen skulle möjliggöra en gemensam utveckling med sjukvårdsdistriktet i bl.a. gemensamma mottagningsutrymmen för hälsocentralverksamhet, psykiatri och specialsjukvård. 15 platser av effektiviserat serviceboende inleds i övre våningen. Fastigheten utgör

tre moduler med fem lägenheter var. Lägenheterna är inredda med egen wc/dusch. En modul skulle vara ämnad för minnessjuka, två för effektiviserat serviceboende. Därtill kunde utrymmen i samband med modulerna byggas om till 5 lägenheter. Omändringsarbeten krävs för förverkligandet, bl.a förstoring av badrumsdörrar och nödutgångar från två moduler. Inventarier och material behöver införskaffas.

Boendet skulle kräva en personalstyrka på ca 17, en förman inkluderad. Personalkostnaden uppgår till ca 675 000 € årligen.

I den nedre våningen finns bastu och tvättrum. Nedre våningen lämpar sig även för dagverksamhet. Solgläntans enhet kunde med fördel inleda sin verksamhet i ett av utrymmen och då ersätta de oändamålsenliga utrymmen de för tillfället verkar i. I ett annat större utrymme kunde ett seniorgym inleda verksamhet.

Kostnader:

- Förändringarbete	320 000
- Reparationer	230 000

Alternativ 2

Hälsostationen utvidgar sin verksamhet till de före detta polikliniska utrymmen, som lämpar sig som sådana för mottagningsverksamheten. Mottagningen skulle möjliggöra en gemensam utveckling med sjukvårdsdistriktet i bl.a gemensamma mottagningsutrymmen för hälsocentralverksamhet, psykiatri och specialistsjukvård.

I övre våningen hyr socialbyrån en del utrymmen av sjukvårdsdistriktet pga vattenläckage i egna utrymmen i stadshuset. Familjeenheten flyttar in i gemensamma utrymmen.

I nedre våningen flyttar Kikarens verksamhet, och ersätter de nuvarande trånga utrymmen. I dessa utrymmen kunde verksamheten utvecklas, eventuellt i samarbete med Aktiva och/eller Parfix.

Kostnader:

- Förändringarbete	45 000
- Reparationer	230 000

De före detta mentalvårdens utrymmen är attraktiva för flera typer av verksamhet inom social- och hälsovård. Denna verksamhet bör var kostnadseffektiv och ändamålsenlig.

Det första alternativet skulle svara på behovet av ökning av platser för effektivt serviceboende. Flera typer av verksamhet inom äldreomsorgen skulle koncentreras i fastigheten. Synergieffekter skulle finnas då verksamhet kunde verka inom samma byggnad med hälsovården. Geriatriska polikliniken och bäddavdelningen har långt gemensamt klientel. Förebyggande verksamhet skulle finnas i huset och även dagverksamhet. Däremot skulle verksamheten inte vara kostnadseffektiv. Enligt beräkningar skulle ett vård dygn kosta ca 153 €, medan en köpplats kostar ca 110 €. Inledning av verksamhet och rekrytering av personal är en utmaning i dagens läge, vilket betyder att det med stor sannolikhet skulle ta en längre tid innan verksamheten kan starta upp.

Hälsovårdens och socialvårdens gemensamma utveckling och integrering har lyfts

upp som prioritet i den planerade social- och hälsovårdsreformen. Rinnes regering startar ett program "Framtidens- social- och hälsovårdcentral- program", med ett första informationstillfälle 15.10.2019. Nationellt sett har många kommuner redan inlett service och tjänster inom social- och hälsovård i form av "social- och hälsovårdscentraler" (fin; sote-keskus). Resultaten av gemensamt arbete under samma tak är goda. Kunder får fler sorters service från "samma lucka", och bl.a. dubbelarbete minskar.

Egentliga Finlands sjukvårdsdistrikts och kommunernas gemensamma linje har diskuterats efter att Sipiläs regering upplöstes. Ett tätare samarbete planeras mellan distriktet och kommunerna i uppgörande av budgetprocessen samt av verksamhetsmässiga mål (ingår i organiseringsplanen för social- och hälsovård, vilket kommunerna gett utlåtande till 06/2019, och som under hösten går till kommunerna för beslutsfattande. Fin; "Järjestämmissuunnitelma"). Syftet med samarbetet är att nå ett ännu tätare och mer integrerat social- och hälsovårdsservicesystem. En arbetsgrupp för detta är utsedd och inleder sin verksamhet under hösten. Under en nära framtid kommer strategiska linjer sättas upp för den serviceproduktion som kommer att finnas inom sjukvårdsdistriktet/landskapet i framtiden. Vilken servicenivå som kommer att finnas i kommunerna blir en aktuell fråga. Strategiskt sett är det viktigt för Pargas att följa riktlinjerna som planeras för att trygga framtida service i staden. En hälsocentralverksamhet behövs i staden. Därför bör utvecklingen gå gemensamt med de övriga kommunerna och sjukvårdsdistriktet.

Enligt hälso- och sjukvårdslagen är konsekvensbedömning för människor i beslutsfattande en lagstadgad skyldighet (hälso- och sjukvårdslagen 1326/2010 § 11). Vid konsekvensbedömning i beslutsfattande bör ärendets och beslutets effekter analyseras och bedömas ur olika perspektiv; påverkan för kommuninvånare, miljö, ekonomi samt personal och organisationen.

Ärendet om användning av utrymmen i det före detta mentalvårdscentralen är mångfacetterat. Det handlar om en helhet inom social- och hälsovård och hur verksamheten i framtiden ska organiseras i Pargas och de övriga kommunerna inom Egentliga Finlands sjukvårdsdistrikt. All fakta ur olika perspektiv finns ännu inte tillgängligt för att kunna göra en omfattande konsekvensbedömning av effekterna. Verksamhetens strategiska utveckling behöver vara kartlagd och tryggad för framtiden. Besluten ska vara hållbara på lång sikt.

Fastigheten har potential och bör användas för verksamhet inom social- och hälsovård. Till detta finns många olika möjligheter. En möjlighet är att i samråd med Sjukvårdsdistriktet och Landskapens lokalcentral (Fin; Maakuntien tilakeskus) som ägare, utveckla verksamheten gemensamt enligt nationella riktlinjer och Egentliga Finlands Organiseringsplan för social- och hälsovård. Innan en hållbar utveckling är klarlagd, finns möjligheten för Pargas stad att hyra upp delar av huset.

Fastighetschef Seppo Pihl anser att det enligt Sote reformen skulle bli en fördel att ha utrymmen i Landskapens lokalcentral ägo men till akuta behov måste man hyra utrymmen vilket betyder kostnader. Att köpa borde priset vara väldigt lågt, enligt Pihl.

Bilaga	1 "Mentalvården TYKS" -kostnadsberäkning för utrymmen /fastighetschef Seppo Pihl
Förslag	<p>Social- och hälsovårdsnämnden beslutar att utvecklingen av social- och hälsovården i Pargas sker enligt nationella riktlinjer samt Egentliga Finlands sjukvårdsdistrikts och kommunernas framtidsutsikter av organisering av social- och hälsovårdstjänster. Nämnden beslutar att möjliggöra hyrning av utrymmen i fastigheten före detta mentalvårdscentralen av Egentliga Finlands sjukvårdsdistrikt.</p> <p>Under mötet ändrade föredragande beslutsförslaget till:</p> <p>Social- och hälsovårdsnämnden beslutar att utvecklingen av social- och hälsovården i Pargas sker enligt nationella riktlinjer samt Egentliga Finlands sjukvårdsdistrikts och kommunernas framtidsutsikter av organisering av social- och hälsovårdstjänster. Nämnden förespråkar en hyrning av utrymmen i fastigheten före detta mentalvårdscentralen av Egentliga Finlands sjukvårdsdistrikt för social- och hälsovårdens framtida behov.</p>
Beslut	<p>Ledamot Mikaela Luoma föreslog understödd av Roger Henriksson, att 50 tusen euro budgeteras för utredning och planering inför en etablering av effektiviserat serviceboende och övrig föreslagen verksamhet i den före detta mentalvårdscentralen (experthjälp, arkitektkostnader, teknisk utredning etc.).</p> <p>Ordförande konstaterade att Mikaela Luoma hade gjort ett understött tilläggsförslag. Ordföranden föreslog att nämnden röstar om föredragandens förslag och Mikaela Luomas förslag med namnupprop så att de som röstar på föredragandes förslag röstar Ja och de som understöder Mikaela Luomas förslag röstar Nej.</p> <p>Förslaget till omröstning godkändes.</p> <p>Vid omröstningen angavs</p> <p>6 Ja röster 4 Nej röster 0 Nedlagda röster</p>
Bilaga	<p>2 Röstningsprotokollet bifogas protokollet som bilaga</p> <p>Social- och hälsovårdsnämnden beslöt således godkänna föredragandes rättade förslag.</p> <hr/>
Delgivning	Stadsstyrelsen, tekniska sektionen